

«سرآمد» بررسی می کند؛

نقش حیاتی اکوسیستم دریایی در تعادل زمین

اقیانوس ها چه نقشی در چرخه مواد وانرژی کره زمین دارند؟

گروه دریای‌په- سید عمران طباطبایی –اگر به تاریخ زمین نگاهی بیندازیم، دریاها از نخستین روزهای پیدایش زندگی، مأوای اصلی زیست‌مندان بوده‌اند. میلیاردها سال پیش، نخستین سلول‌های زنده در اعماق اقیانوس‌ها شکل گرفتند. این سلول‌های ساده به تدریج تکامل یافتند و به گونه‌های پیچیده‌تر تبدیل شدند. جلبک‌ها، مرجان‌ها، ماهی‌ها، خزندگان دریایی، پستانداران دریایی و بی‌مهرگان همگی فرزندان همان بستر نخستین هستند. دریا همچون مادری مهربان، بستری امن برای پرورش و تکامل گونه‌ها فراهم کرده و به همین دلیل است که هنوز هم تنوع‌زیستی در دریاها بسیار بیشتر از خشکی است.

به گزارش اقتصاد سرآمد، سید عمران طباطبایی، فعال رسانه‌ای در مطلبی اختصاصی برای این روزنامه به بررسی جایگاه حیات اکوسیستم‌های دریایی برای حفظ حیات و ایجاد تعادل زیستی در کره‌زمین پرداخته است. نگارنده در این مطلب با نگاهی به شگفتی‌ها و جلوه‌های حیات در اقیانوس‌ها، نکاتی را پیرامون اهمیت استراتژیک حفظ محیط‌زیست اقیانوسی مطرح کرده و مورد بررسی قرار داده

است. این مطلب را در ادامه می‌خوانید:

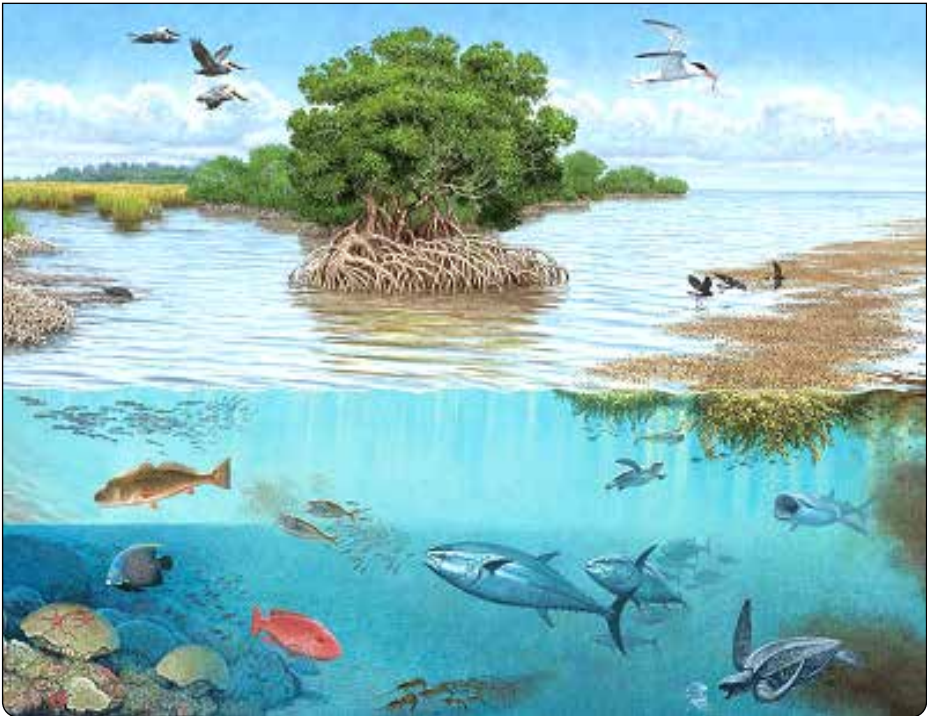
اکوسیستم دریایی یکی از پیچیده‌ترین، گسترده‌ترین و مهم‌ترین اکوسیستم‌های کره‌زمین است که حیات میلیون‌ها گونه موجود زنده، چه گیاهی و چه جانوری، در آن جریان دارد. این اکوسیستم نه‌تنها بخش عظیمی از زیست‌کره را در بر گرفته است، بلکه نقشی تعیین‌کننده در تعادل آب‌وهوایی، چرخه موادغذایی، تنظیم دما، تولید اکسیژن و حتی شکل‌گیری تمدن‌های انسانی ایفا می‌کند.

وقتی به دریای بیکران می‌نگریم، تنها سطحی آبی و بی‌پایان

دچار اختلال جدی خواهد شد.

چشم‌انداز اکوسیستم‌های دریایی

اکوسیستم دریایی طیف وسیعی از زیستگاه‌ها را در بر می‌گیرد. از سواحل کم‌عمق و مناطق جزر و مدی گرفته تا اعماق تاریک و سرد اقیانوس‌ها، هریک از این زیستگاه‌ها ویژگی‌های خاص خود را دارند. در مناطق ساحلی، جایی که نور خورشید به کف دریا می‌رسد، جنگل‌های مانگرو، بسترهای مرجانی و مراتع دریایی شکل گرفته‌اند که

پناهگاه و منبع تغذیه برای هزاران گونه محسوب می‌شوند. صخره‌های مرجانی که به آن‌ها بساتن جنگل‌های دریا نیز گفته می‌شود، از متنوع‌ترین و غنی‌ترین زیستگاه‌های جهان هستند. اگرچه تنها کسری کوچک از سطح اقیانوس‌ها را پوشش می‌دهند، اما میزبان بیش از یک‌چهارم گونه‌های دریایی‌اند.

در مقابل، اعماق اقیانوس جایی ناشناخته و پررمز و راز است. فشار آب در این مناطق آنقدر زیاد است که هیچ انسان یا حیوان سطحی نمی‌تواند در آن دوام بیاورد. باین حال، موجودات شگفت‌انگیزی در آن زندگی می‌کنند. بسیاری از آن‌ها نور خود را تولید می‌کنند؛ پدیده‌ای به نام بیولومینسانس که به شکار، ارتباط و بقا کمک می‌کند. زندگی در اعماق تاریک به ما یادآوری می‌کند که طبیعت تا چه اندازه می‌تواند خلاق و سازگار باشد.

نگاهی به چرخه مواد وانرژی در اقیانوس‌ها

یکی از ویژگی‌های مهم اکوسیستم دریایی، چرخه مواد وانرژی در آن است. مواد مغذی از طریق جریان‌های اقیانوسی، تجزیه بقایای جانداران و فعالیت‌های زمین‌شناسی به گردش در می‌آیند. ایمن چرخه‌ها باعث می‌شوند که دریاها همیشه پویا و زنده بمانند. پلانکتون‌ها مواد معدنی محلول در آب را جذب می‌کنند، ماهی‌های کوچک آن‌ها را می‌خورند، ماهی‌های بزرگ‌تر ماهی‌های کوچک‌تر را شکار می‌کنند و این سلسله ادامه پیدا می‌کند تا در نهایت انرژی از یک سطح به سطح دیگر منتقل شود. حتی لاشه موجودات عظیمی مانند نهنگ‌ها پس از مرگ‌شان به منبع عظیم انرژی برای هزاران گونه کف‌زی تبدیل می‌شود.

انسان‌ها از دیرباز با دریاها پیوند خورده‌اند. تمدن‌های اولیه در کنار دریاها و رودخانه‌ها شکل گرفتند، چراکه دریا هم منبع غذا و هم مسیر ارتباطی بود. صید ماهی، استخراج نمک و استفاده از دریا به‌عنوان راه تجارت از مهم‌ترین دلایل نزدیکی بشر به این اکوسیستم بوده است. امروزه نیز میلیاردها انسان در سراسر جهان به دریا وابسته‌اند. صنعت ماهیگیری، گردشگری دریایی، کشتیرانی و حتی داروسازی از منابع دریایی بهره می‌برند، اما این بهره‌برداری‌ها همواره با خطر آسیب به اکوسیستم همراه بوده است.

تهدید آلودگی در یاها برای حیات زمین

یکی از چالش‌های اصلی، آلودگی دریایی است. پلاستیک‌ها به یکی از بزرگ‌ترین تهدیدها برای موجودات دریایی بدل شده‌اند. میلیون‌ها تن زباله پلاستیکی هر ساله وارد دریاها می‌شود و موجودات بسیاری آن‌ها را با غذا

استاندار هرمزگان:

سهم پایین کشور در بانکرینگ با ارتقای بندر رجایی جبران می‌شود

استاندار هرمزگان گفت: سهم پایین و زیر ۴ درصدی کشور از بازار دریایی بانکرینگ با ارتقای کارکردهای بندر شهید رجایی جبران می‌شود. به گزارش اقتصادسرآمد، محمد آشوری تازیانی در آیین بهره‌برداری از پروژه‌های سازمان بندر و دریانوردی، اظهار کرد: افتتاح پایانه‌های جدید و اقدامات توسعه‌ای، نه تنها کارکردهای بزرگ‌ترین بندر کشور را ارتقاء می‌دهد، بلکه در افزایش سهم ایران از اقتصاد

دریایی و بانکرینگ که در حال حاضر زیر ۴ درصد است، بسیار موثر خواهد بود.

محمد آشوری تازیانی استاندار هرمزگان با اشاره به اهمیت پروژه‌های جدید که امروز به بهره‌برداری رسیدند، گفت: این اتفاقات و بهره‌برداری از این پایانه‌ها، در افزایش کارکردهای بندر شهید رجایی نقش محوری دارد و برای تأمین اهدافی است که در فصل دوازدهم قانون توسعه پیش‌بینی شده‌اند. استاندار هرمزگان افزود: این پروژه‌ها همسو با راهبردهایی هستند که در حوزه توسعه صنعتی در مناطق فارس و دریایی دنبال می‌کنیم.

آشوری تازانیانی ضمن ابراز ناراضیاتی از جایگاه فعلی کشور در تجارت دریایی، بیان کرد: سهم ما از

صنعت بانکرینگ با بازار دریایی پایین‌تر از ۴ درصد است و انتظار می‌رود که با بهره‌برداری هرچه بیشتر از ظرفیت‌های موجود و اجرای این پروژه‌ها، سهم کشورمان در این حوزه افزایش قابل توجهی پیدا کند. محمد آشوری تازانیانی استاندار هرمزگان همچنین با تأکید بر نقش بخش غیردولتی، اظهار کرد: اصل این است که بخش خصوصی با منابع درآمدی خودش این پروژه‌ها را به سرانجام می‌رساند و این امر نیز در این زمینه موثر خواهد بود.

آشوری استاندار هرمزگان در بخش دیگری از سخنان خود به جایگاه استراتژیک بندر شهید رجایی اشاره

کرد و افزود: این بندر به عنوان بزرگ‌ترین بندر کشور، نقش اساسی در صنعت ترانزیت کشور دارد و با این

اقدامات توسعه‌ای می‌تواند ارتقا پیدا کند، به خصوص در بخش‌هایی مانند ایجاد ظرفیت‌های جدید که در

حال حاضر در دست اجرا هستند.

دوشنبه-۱۴مهر۱۴۰۴-سال یازدهم-شماره ۲۳۱۶

دریایایه

بندر

مدیرکل بندر و دریانوردی سیستان و بلوچستان: **اولین سفر دریایی در مسیر مسقط – چابهار به‌زودی انجام خواهد شد**

مدیرکل بندر و دریانوردی سیستان و بلوچستان با ابراز خرسندی از پیشرفت پروژه‌ها، از آمادگی کامل و صد درصدی ترمینال مسافری اسکله شهید کلانتری چابهار با ظرفیت پذیرش ۶۰۰ مسافر خبر داد.

به گزارش اقتصادسرآمد، قاسم عسکری نسب افزود: اولین سفر دریایی در مسیر مسقط – چابهار با کشتی‌ای به ظرفیت ۱۶۰ نفر، در آینده‌ای بسیار نزدیک انجام خواهد شد. این سفر گامی بلند و بسیار مهم در فعال‌سازی ظرفیت‌های بالقوه و پنهان بندر چابهار در حوزه حمل‌ونقل مسافری و توسعه گردشگری دریایی محسوب می‌شود و نویدبخش روزهای روشن‌تر است.

عسکری نسب همچنین بر لزوم فراهم‌سازی و تکمیل تمامی زیرساخت‌های لازم، از جمله امکانات گمرکی پیشرفته، خدمات بهداشتی و قرنطینه‌ای استاندارد، شبکه‌های ارتباطی پایدار و پوشش امنیتی جامع و بدون نقص برای انجام بدون‌خلل و ایمن سفرهای دریایی بین‌المللی تأکید کرد و گفت: این اقدامات تضمین‌کننده تجربه‌ای ایمن و راحت برای مسافران خواهد بود. وی با اشاره به اینکه تحولات اخیر در بندر چابهار نشان‌دهنده آغاز فصلی نوین در مسیر توسعه اقتصاد دریامحور ایران است گفت: راه‌اندازی خطوط مسافربری بین‌المللی، از جمله مسیرهای چابهار- مسقط و چابهار- کراچی، نه تنها ظرفیت‌های ترانزیتی و گردشگری این بندر را فعال می‌سازد، بلکه نقش چابهار را به عنوان نقطه کانونی راهبرد ملی توسعه سواحل مکران تثبیت می‌کند.

به گزارش ایسنا، به نقل از بنادر استان سیستان و بلوچستان، در روز ۱۳ مهر، عسکری نسب خاطر نشان کرد: با فراهم‌سازی زیرساخت‌های مدرن، تأمین امنیت کامل و هم‌افزایی نهادهای مسئول، چابهار در مسیر تبدیل شدن به قطب اقتصادی، فرهنگی و گردشگری منطقه‌ای قرار گرفته است. این بندر اکنون فراتر از یک نقطه جغرافیایی، به نماد امید، پیشرفت و تعاملات سازنده ایران با جهان بدل شده است.

فرمانده منطقه دوم نداجا:

تحریم‌ها، انحصار دریایی را برای ایران شکسته‌است

فرمانده منطقه دوم نداجا گفت: در حالی‌که فنّآوری‌های دریایی در انحصار چند قدرت محدود است، تحریم‌ها موجب شد تا نیروهای متخصص ایرانی، به دانش طراحی و ساخت تجهیزات مدرن دریایی دست یابند. به گزارش اقتصادسرآمد، امیر دربیادار دوم فرهاد فتاحی در مراسم گرامیداشت حرکت ناوگروه ۸۶ به دور کره زمین، در جمع فرماندهان منطقه دوم ولایت نداجا اظهار کرد: اعتلای تمدن نوین ایران اسلامی مقتدر، راهبرد حیاتی و تعیین‌کننده نیروی دریایی ارتش است. وی با اشاره به اینکه سال‌ها تحریم، تهدید و جنگ توانسته خللی در اراده و ملی‌گرایی ملت ایران ایجاد کند، افزود: دشمن در شش‌ساخت روحیه مقاومت و سلحشوری ایرانیان ناتوان است، چرا که آنها با تحمیل جنگ و تحریم به‌دنبال از بین بردن ملی‌گرایی و استقلال ملت ما هستند، در حالی‌که تاریخ کهن این سرزمین گواه ایستادگی ملت ایران در برابر هر متجاوزی است. فرمانده منطقه دوم ولایت، تحریم‌های ظالمانه و پیاپی دشمنان را نقض آشکار حقوق بشر خواند و تصریح کرد: برای نیروهای مسلح و به‌ویژه نیروی دریایی، این تحریم‌ها به فرصتی برای خودباوری و رشد تبدیل شده است.

امیر دریادار دوم فتاحی با بیان اینکه تحریم‌ها برای ما کلید گشایش درهای خودکفایی تلقی می‌شود، ادامه داد: امروز جوانان متخصص ایرانی، سوار بر ناولشکن ساخت ایران، با افتخار به اقیانوس‌های دوردست می‌روند و مأموریت‌های جهانی را با موفقیت به پایان می‌رسانند. وی خاطرنشان کرد: در حالی‌که فنّآوری‌های دریایی در انحصار چند قدرت محدود است، تحریم‌ها موجب شد تا نیروهای متخصص ایرانی، به دانش طراحی و ساخت تجهیزات مدرن دریایی دست یابند و در مأموریت دور کره زمین، این توانمندی را به جهانیان اثبات کنند. گفتنی است، ناوگروه ۸۶ نیروی دریایی ارتش متشکل از ناولشکن تمام ایرانی‌ها و ناو بندر مکران است که پس از ۸ ماه دریانوردی و طی بیش ۶۵ هزار کیلومتر مسیر دریایی که با هدف طی یک دور ۳۶۰ درجه دور کره زمین بود، روز ۳۰ سال ۱۴۰۲ و با پایان مأموریت خود در بندرعباس پهلو گرفت. این اقدام یک دستاورد بزرگ برای نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران محسوب می‌شود.